

Podstawy zabezpieczenia i ratowania strażaków podczas wewnętrznych działań gaśniczych

Temat: Samoratowanie

Witold Nocoń
Szymon Kokot-Góra
Arkadiusz Cytawa
Piotr Grzyb

Uwaga:

Niniejsza prezentacja stanowi pomoc dydaktyczną do książki pt. „Podstawy zabezpieczenia i ratowania strażaków podczas wewnętrznych działań gaśniczych” i nie może być interpretowana w oderwaniu od niej.

Informacje zawarte w tej prezentacji są tylko i wyłącznie skrótem informacji zawartych w książce i to w niej opisany został pełny ich sens oraz uzasadnienie.

© Wszelkie prawa zastrzeżone, 2011

Prezentację można wykorzystywać do celów szkoleniowych pod warunkiem nie dokonywania w niej żadnych zmian.

Rejestr zmian w prezentacji

Data modyfikacji	Naniesione zmiany	Uwagi
2011.12.15	-	Pierwsza publikacja prezentacji
2011.12.27	Poprawiono problem z polskimi czcionkami brakującymi na niektórych komputerach	

Wszelkie zauważone błędy i sugestie prosimy zgłaszać autorom na adres ratowaniestrazakow@gmail.com.

Najnowsza wersja do pobrania na stronie

<http://www.grupaszybkiegoreagowania.strefa.pl/>

Samoratowanie

- Potrzeba przygotowania się do samodzielnego opuszczenia budynku
- Techniki samoratowania linką strażacką
- Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych
- Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście
- Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

Samoratowanie

Potrzeba przygotowania się do
samodzielnego opuszczenia budynku

Potrzeba przygotowania się do samodzielnego opuszczenia budynku

Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 3.1)

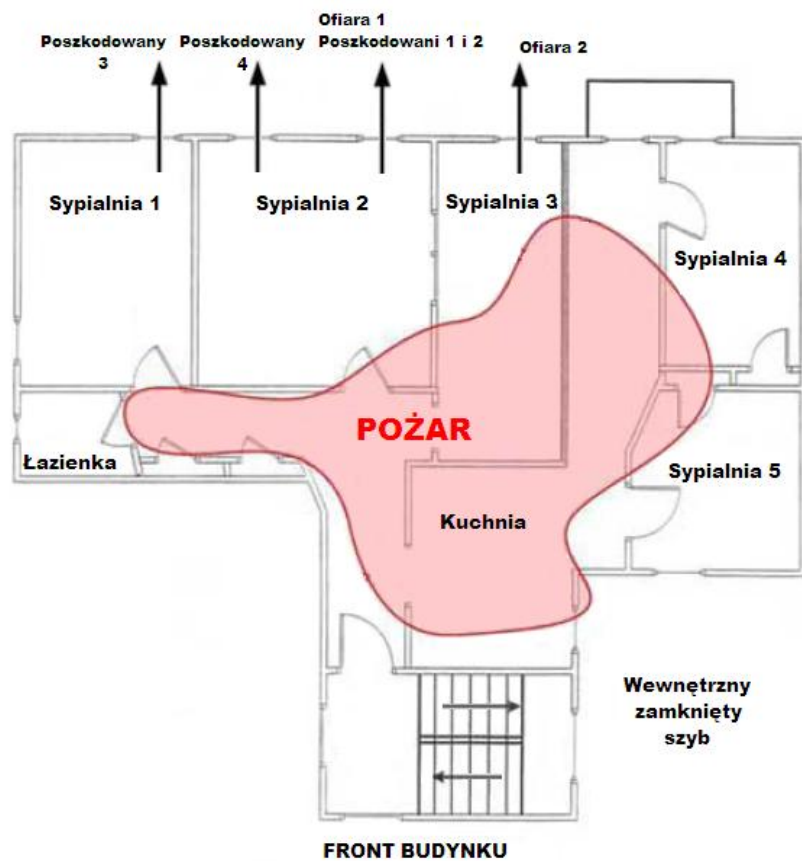
23 stycznia 2005 w Nowym Jorku (USA), około 7.59 zgłoszono pożar na trzeciej kondygnacji 4-kondygnacyjnej kamienicy .

Mieszkanie w którym wydarzył się wypadek zostało przerobione i podzielone na 5 oddzielnych sypialni, ze wspólną kuchnią i łazienką. Każda sypialnia posiadała jedno wejście, zamknięte w chwili pożaru na kłódki przez osoby je zamieszkujące. Dodatkowa ściana ograniczała dojście do zewnętrznych schodów ewakuacyjnych znajdujących się z tyłu budynku.

Oficer zastępu drabiny nr 27 (Ofiara 1) działając wraz z dwoma strażakami, powiadomił strażaków zastępu drabiny 33, że będzie działać ponad kondygnacją objętą pożarem. Po wyważeniu drzwi do mieszkania na czwartej kondygnacji, strażacy zaczęli przeszukiwać pomieszczenia w poszukiwaniu poszkodowanych.

Potrzeba przygotowania się do samodzielnego opuszczenia budynku

Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 3.1)

Potrzeba przygotowania się do samodzielnego opuszczenia budynku

Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 3.1)

O godzinie 8.26 kapitan zastępu ratowniczego nr. 3 nadał komunikat awaryjny dla dowódcy akcji o tym, że pożar przenosił się na korytarz. Z okien czwartej kondygnacji wydobywał się gęsty dym. Dowódca poinformował go, że zastęp gaśniczy 48 podąża z linią gaśniczą na czwartą kondygnację. Szybko rozwijający się pożar na tej kondygnacji, uwięził czterech strażaków zastępu drabiny 27 (Ofiara 1, Ofiara 2, Poszkodowani 1 i 2) oraz dwóch strażaków zastępu ratowniczego nr 3 (Poszkodowanych 3 i 4)

Wszyscy zmuszeni zostali do skoku z okien czwartej kondygnacji. Ze względu na obniżony poziom gruntu pod tymi oknami, wysokość z jakiej spadli była jeszcze większa.

Potrzeba przygotowania się do samodzielnego opuszczenia budynku

Zdarzyło się naprawdę (przykład z rozdziału 3.1)

Samoratowanie

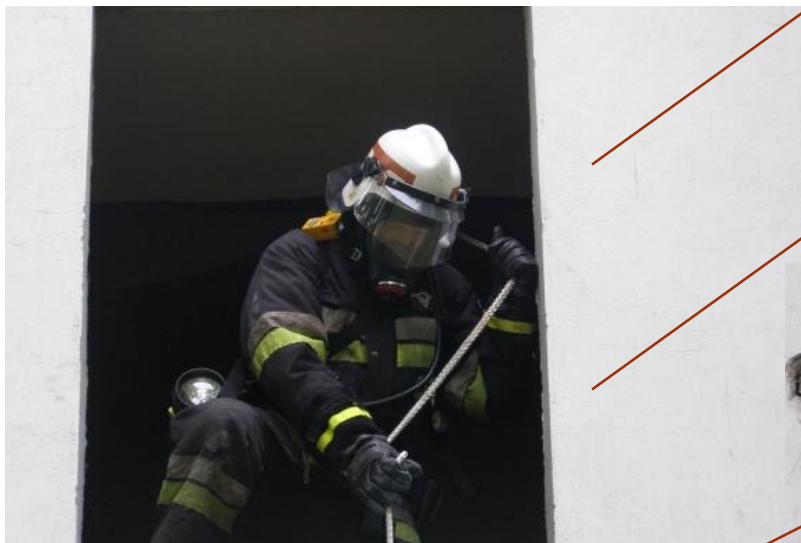

Techniki samoratowania linką strażacką

Techniki samoratowania linką strażacką – węzeł półwyblinka

Techniki samoratowania linką strażacką – sposób obecnie stosowany

Wystawienie się na działanie dymu i płomieni wychodzących z okna

Niebezpieczeństwo poślizgnięcia

Niekontrolowany spadek do naprężenia linki powodujący dodatkowe niebezpieczeństwo jej zerwania

Techniki samoratowania linką strażacką – sposób poprawny

Strażak pozostaje nisko przy parapecie nie wystawiając się na działanie dymu i płomieni

Dłoń musi znajdować się poza parapetem by naprężona linka nie przycisnęła jej do parapetu po przeniesieniu ciężaru ciała na linkę

Techniki samoratowania linką strażacką – sposób poprawny

Stopniowe wyjście z okna z przeniesieniem ciężaru ciała na linkę uchwyconą ręką (w tym przypadku lewą rękę)

Drugą ręką należy lekko odpychać się od ściany **nie puszczając linki**

Techniki samoratowania linką strażacką – sposób poprawny

Noga ostatnia wychodzi z okna
(minimalizując szarpnięcie linki)

Techniki samoratowania linką strażacką – sposób poprawny

Ręką trzymamy linkę górną na wysokości wzroku

Zjazd kontrolowany drugą ręką

Samoratowanie

Postępowanie w przypadku awarii aparatu
ochrony dróg oddechowych

Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych

**Pod żadnym pozorem nie należy
zdejmować nieuszkodzonej maski aparatu
oddechowego, nawet gdy sam aparat uległ
awarii**

Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych

1. Położyć się
na podłodze

2. Ręcznie
załączyć
alarm
sygnalizatora
bezruchu

Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych

3. Sprawdzenie automatu oddechowego („bypass”)

Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych

4. Odłącznie automatu i zakrycie otworu maski kominiarką

5. Wezwanie pomocy
(Procedura)

Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych

6. Opuszczenie strefy zagrożonej poruszając się przy podłodze

Postępowanie w przypadku awarii aparatu ochrony dróg oddechowych

Jeszcze raz:

- Położyć się na podłodze
- Załączyć alarm sygnalizatora bezruchu
- Automat oddechowy?
- Odłączenie automatu/kominiarka na otwór
- Wezwanie pomocy drogą radiową
- Opuszczenie strefy zagrożonej

Samoratowanie

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Czując że doszło do zaplątania, nie należy próbować wyrwać się z niego

Może to doprowadzić do jeszcze mocniejszego zaciśnięcia się pętli

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Należy:

1. Wyczołnąć się
2. Obrócić
3. Ponownie wyczołnąć
4. Ręcznie uwolnić się z zaplątania

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Jeśli to nie pomoże:

1. Obrócić się na plecy
2. Spróbować rzucić z siebie pętlę

Jeśli jeszcze to nie pomoże...

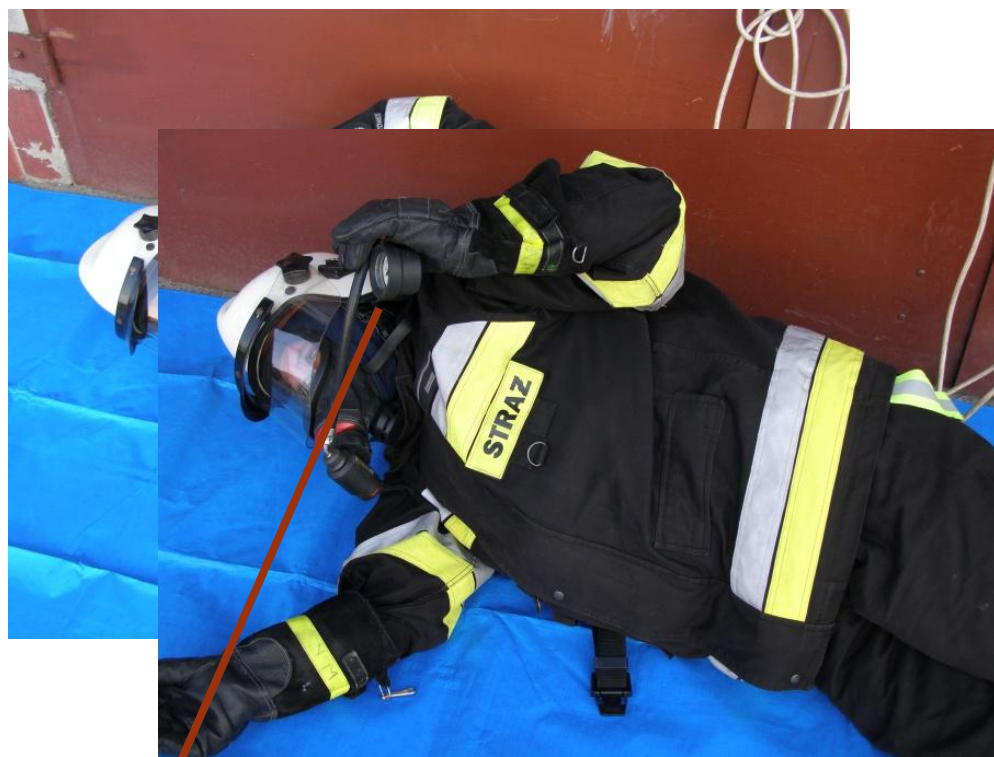
Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Wezwać pomocy drogą radiową informując dowódcę o powadze sytuacji (czy wymagana jest natychmiastowa pomoc?)

Następnie przystąpić do dalszych prób wyswobodzenia się...

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Uważać na przewód średniego ciśnienia aparatu oddechowego, przekładając go nad głową

Zdjąć aparat:

1. Odpięcie taśmy biodrowej

2. Poluzowanie i zdjęcie taśmy ramiennej

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Tnąc druty szczególnie uważać by nie przeciąć przewodów aparatu oddechowego

3. Przeciągnąć aparat przed siebie

4. Usunąć powód zaplątanie

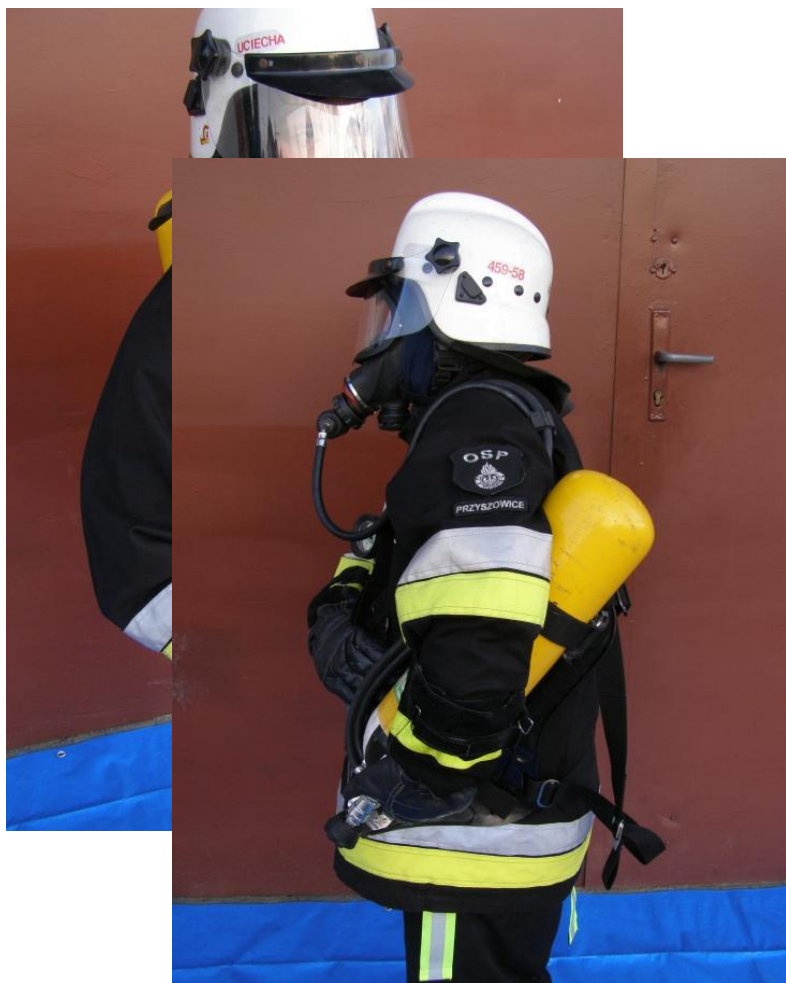

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

Przejście przez wąskie przejście może wymagać częściowego lub całkowitego zdjęcia aparatu

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

1. Zdjąć taśmę ramienną
2. Poluzować lub odpiąć taśmę biodrową
3. Przesunąć aparat pod pachę i przejść przez wąskie przejście

Uwolnienie się z zaplątania i przedostanie się przez wąskie przejście

4. W razie konieczności całkowicie zdjąć aparat (konieczne odpięcie taśmy biodrowej) i uchwycić go przed sobą

Uważać na przewody aparatu oddechowego

Samoratownie

Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

W razie przypadkowego odnalezienia poszkodowanego, nie dysponujemy sprzętem potrzebnym do ratowania strażaka

Dlatego ciągle mówimy o **samoratowaniu**

Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

Postępowanie:

1. Przewrócenie na plecy i wyłączenie alarmu sygnalizatora bezruchu

Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

2. Szybka ocena stanu (max. 10 sekund)

- Czy przytomny?
- Czy aparat sprawny (na miejscu)?
- Czy uwięziony?

Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

3. Wezwanie pomocy zgodnie z Procedurą

Jeśli poszkodowany jest nieprzytomny najważniejszą czynnością jest szybkie i sprawne wezwanie pomocy.

Pomoc poszkodowanemu strażakowi po przypadkowym jego odnalezieniu

4. Próba ewakuacji
(grupa
ratunkowa już
idzie...)

**Ratownik musi sprawdzić swój
zapas powietrza i upewnić się, że
zdoła samodzielnie opuścić strefę
zagrożoną.**

